

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

plini

simile hos abire. **F** Deinde ponit lupi crudelitatem Et lu-
pus rapit. vel in petm vel in errorem vel in mortem & seruitutē
Et dispergit oves: Dispunct oves hinc inde. & sic gressus illi-
patur. qd totum euemit eo qd oves non habent pastorem: sed
mercenariū. Eze. 34. displice sunt oves mee. eo qd si esset pastor
mercenarius aut fuit qr mercenarius est: Gre. Utz aliquis sit
pastor vel mercenarius veraciter cognosci non p̄t. si occasio de-
sit necessitatis. tpe em̄ tranquillitatis ita mercenarius sicut ve-
rus pastor videtur habere curam gregis. Sed lupus venies in-
dicabit utruncq. fugit em̄ mercenarius. qr mercenarius est. nō
em̄ querit nisi mercadem luci tpaſis. ideo fugit ne illud p̄dat:
& non p̄tinet ad deū de ouib: si quidem fuerit symoniacus nō
est dubium. qd non p̄tinet ad deum de ouib: si vero lucra ques-
rat terrena. p̄t̄ quia dum solam terrenam querat substiam. mi-
hil est sibi cure de gregis dispersione. dummodo non p̄dat qd
principaliter amat te.

Secunda pars. **G**

Ecundo cum dī. Ego sum tu. ondit qualem habuit
xps ouium noticiam. & quatuor facit. pmo em̄ pre-
mittit noticiam: Ego sum pastor bonus: non ex ac-
cidenti dono. sed essentialiter bonus est vt dicit Gre.
sue vero bonitatis rōem assignat ouium noticiam: Et cogno-
sto oves meas: Non respicit ad pilum. z. Thi. z. Mout dñs qd
sunt eius. Ille vero sole oves sunt xpi. qui vocem eius audierunt
creendo doctrinę ipius. et eum secuntur p rectam operationem
Io. 10. oves illum sequuntur. quia sciunt vocem eius. Nota qd no-
ticiem ouium pastor debet h̄re. & inuigilare suo gregi. qr optet
eum reddere rōem deo de ouib sibi commissis Deb. 13. Obedite
ppositis v̄ris. & subia ceteris. ipi em̄ semp vigilant quasi ratio-
nem reddituri p aiabus vestris. Debet aut̄ pastor principaliter
vitam et conscientiā subditoz cognoscere. vt distinguat oves
ab h̄edis Pro. 22. Diligenter ag nosce vultum petoris tui tu
osq. greges considera. Debet igitur pastor cognoscere. si qd sunt
notoz peccatores. vt eos arguat pma Thi. 5. peccantes corā
omnibus argueunt et ceteri terreat. Item debet scire qui sunt pu-
illi. et pauperes in quietate vt eis puidat. qui etiam pacientē
inquietam. vt eis subueniat. Eccl. 5. Si petora tibi sunt attende
illis. Sed heu quia multi pastores ecclesie suas oves non cog-
noscent. possessiones quidem ecclesie diligenter considerant nō
dit⁹ sine diminutō exigit. & expētas subtili examinatōe apu-
tāt vt̄ aliq̄s r̄lida pp̄a vroze teneat cunctibimā qlit̄ regat
pp̄lus qlit̄ dūlat cler⁹. h̄n attēdūtqr̄ pp̄t auariciā speculatoris

Sremo

ea faci sunt. Vla. 56. Ipsi pastores ignorauerunt intelligentiam
oेis in viam suam declinauerunt. vnuusquisque ad auaritiam suam
vnde quantu ex eis est. ipsi tot aiaꝝ sunt causa dampnationis
quot eis sunt commisso. Recitat autem magister Otto. q[uod] dyabolus
cuidam laicu appens in specie hois p[ro] ipm cuidam epo tales mi-
sit salutes. principes tenebrarum. principib[us] eccliarum salutem. v[er]am
optamus salutem. quia quot vobis commissi sunt. tot a nobis
curie infernali missi sunt. vnde in signis veritatis dyabolus lai-
cum in facie paucis. ita q[uod] vestigia manus non recesserunt a facie
nisi p[ro] aquaꝝ benedictam. Quid igit[ur] faciet talis pastor in die no-
uissimo. cum dicet quid hoc audio de te redde rationem. villicatio[n]is
tue. iam enim ulterius non potris villicare redde in quam ratio-
nem quibus tradidisti bona ecclesie. qualiter dispensasti sacramen-
ta dei. qualem habueris curiaꝝ de ouibus xp[ist]i sanguine redemp-
tis. tunc paupes clamabunt q[uod] fame perierunt. tunc multe oues
lamentabuntur. q[uod] eoꝝ causa sunt dampnate. Sed oponitur.
q[uod] etiam oues xp[ist]i agnoscunt: Et cognoscunt me mee: oues
christi ipm agnoscunt noticia fidei. que per dilectiones operat
et ideo decipi non possunt in eo. nec in membris eius. discernit
enim pseudo xp[ist]i et pseudo prophetas. a fructibus inquit eoꝝ cognos-
cetis eos. ¶ Nota q[uod] pastor non debet esse persona priua-
ta. sed palam omnibus se debet demonstrare. ut sit lucerna non
sub modio abscondita. sed lucerna ardens exaltata sup candela
brum. cuius lumine fideles illustrentur. Mat. 5. Sic lucrat lux v[er]a
v[er]am hominibus ut videant v[er]a bona opera. quatenus vita v[er]a
et moribus det subditis bonum exemplum. Thes. 4. Est
exemplum fidelium in v[er]bo in duersitate. in caritate. in ca-
stitate. Ig[ne]t h[ab]et q[uod] dicit Hugo. 2. li. clau. 9. Dues illum pastorez
cognoscunt quem sepe. viderunt presentem. quem subiectis familia-
ritas notat. beneficia reddunt amicis. Sed diligenter attendendu
est. q[uod] ex quo debent oues p[ro]priu[m] pastorem agnoscere summo pe-
cauendu[m] est ipi pastoreis ipocrisis vitiu[m] vni Amb. in libro offici-
is. forma e[st] debet. ceteris. non solu[m] in ope. h[ab]et in h[ab]mone. in ca-
stitate ac fide q[uod]les h[ab]et volumen. tales sim[il]i. et q[uod]les affectu habe-
mus tale apiam[us]. It[em] idem Amb. in suo pastorali. Non habeat in
ecclesia cathedra sublimior. et conscientia sacramentis replet h[ab]ili-
or. nec locutiones simulemus columbinam. et metu h[ab]eam[us] canina
nec possessionem monstramus ouinam. et ferocitatem h[ab]eam[us] lupinaz
etc. Tercio regreditur xp[ist]s ad p[ro]bandum. q[uod] ipse suar[um] ouiu[m] habeat
noticiam. vbi considerandum est. q[uod] ut dicit Xu. oues xp[ist]i sunt
o[mn]es electi. et predestinati in vitam eternam. Cognoscere autem qui

xlvi

sunt predestinati impossibile est nobis. unde aplius. Ro. ii. dif-
fuse de predestinatione disputans tandem de re abscondita sic ter-
minat sermonem. **H** Altitudo diuina sapientie et scientie dei. qd inco-
prehensibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles vie eius. Quis
enim cognouit sensus domini aut quis filius eius fuit. Sic quis ac
deus nouit hoc secretum. nunc autem sic est. qd Christus totam noticiam
huius dei patris ut potest ex tota scientia patris genitus. ita qd nihil est in
predestinatione nisi filium lateat. quemadmodum prae huius totam noticiam filii.
quia nulla est noticia filii que non sit de scientia patris. ita ut pre-
sumat non lateat aliquid in filio. sequens igitur est. quia oes res crea-
tionis a predestinatione sunt in praesentia propriam rationem principii
ideo oes predestinatos nouit filius ac per hoc cognoscit oves suas
hoc est igitur quod dicit: Sic nouit me prae: cognoscit autem per filium
totaliter. qd nihil est in filio. nisi genitus ex scientia patris. vel quod na-
scendo accepit. eodem modo filius agnoscit presumam: Et ego agno-
scor presumam: sequens est quod filius omnium suorum predestinatus et
electus habeat noticiam Jo. 13. Ego scio quod elegerim et Ephesi-
cor. elegit nos in ipso anno mundi constitutus. I. Quarum ergo
eredit ad phantasmum esse bonum pastorem. direrat enim quod bonus
pastor animam suam dat per omnes suis. ipse vero hoc fecit: Et animam
meam pono: non coactus sed sponte. Jo. 10. presentem habeo po-
nendi animam meam. et presentem habeo iterum sumendi eam: per omnes
meos: Solis enim omnibus Christi presentia passio eius. Nota quod ut remitte-
retur nobis delictum peccati. Christus quasi fideiussor humani ge-
neris. tradens animam suam per redemptionem debiti peccati. Mat. 26.
Venit filius huius dare animam suam redemptorem per multis. Et hec
fuit magna caritas. quod animam suam tradidit per nobis. non quibus
cunctorum. sed etiam inimicis. Iere. 12. Dedi dilectam animam meam
in manu inimicorum eius. Quod vero excellentissime commendat haec
caritatis gratiam est. quod etiam per nos animam suam exposuit morti
Psa. 53. tradidit in mortem animam suam et cum sceleratis reputa-
tus est. hec tanta gratia nostra fideiussoris nunc debet decidere nobis
amorem. quod nihil maius per nos facere potuit. Eccl. 29. gratiam fide-
iussoris. ne obliuiscaris. dedit enim per te animam suam tecum.

Tertia pars.

Ecce cum dicatur. Et alias tecum ostenditur quod Christus dispe-
nas oves ad unum reduxit omnes. et tria facit. primo
enim assertur se hic alias oves. sed dispersas: Et alias o-
ves habet: predestinatos. scilicet ex gentibus: que non sunt
ex huius ouili: populi indecorum. predestinati quidem erant multi ex genti-
bus. qui non erant de ouili populi israel. sed nondum erant isti vocati